

Ефективно діюча Державна прикордонна служба є ключовим елементом забезпечення національної безпеки України і, як на мене, ми на сьогоднішній день вийшли на новий якісний рівень.

Президент України
Петро Порошенко

Розділ I. Реалізація державної політики у сфері охорони держкордону . . . 8

Реформування прикордонного відомства	10
Завдання та функції прикордонного відомства	12
Структура Державної прикордонної служби України	14
Система управління службою	16
Прикордонна служба	18
Прикордонний контроль	20
Лібералізація візового режиму	22
TWINNING	24
«Нове обличчя кордону»	26
Оперативно-розшукова діяльність	28
Міжнародні спеціальні операції	30
Інформатизація та зв'язок	32
Авіація	34
Морська охорона	36
Кінологія	38
Мобільні підрозділи	40
Аналіз ризиків	42
Міжнародне співробітництво	44
Регіональна прикордонна безпека	46
Кадровий менеджмент	48
Підготовка персоналу	50
Робота з персоналом	52
Боротьба з корупцією	54
Відкритість та цивільний контроль	56
Профспілкова та ветеранська організації	58
Спортивне життя	60

Розділ II. Логістика	62
Технічне забезпечення	64
Міжнародна технічна допомога	66
Інженерно-технічне облаштування	68
Матеріальне забезпечення	70
Медичне забезпечення	72
Будівництво житла	74
Розділ III. Протистояння російській агресії	76
Участь в антитерористичній операції	78
Охорона адмінмежі з ТОТ АР Крим	80
Розділ IV. Результати оперативно-службової діяльності у 2017 році	82
Пропускні операції	84
Реалізація наданих повноважень	88
Протидія адміністративним правопорушенням	90
Протидія нелегальній міграції	92
Протидія контрабанді зброї	94
Протидія контрабанді боєприпасів	96
Протидія контрабанді наркотиків	98
Протидія незаконному переміщенню товарів	100
Окремі аспекти протидії економічній контрабанді	102
Розділ V. Кордон звитяги	104
Нагорода знайшла героя!	106
Герої не вмирають	108
100-річчя від створення Окремого корпусу кордонної охорони УНР	110
Календар основних подій 2017 року	112
Словник застосованих скорочень	115

Шановні читачі!

Стратегічний бюлетень прикордонної безпеки «Біла книга 2017» – це десятий щорічний звіт про діяльність Державної прикордонної служби України.

У 2017 році прикордонники виконували завдання в умовах складної та динамічної обстановки, на яку суттєво впливала триваюча російська агресія та активізація протиправної діяльності. Але попри всі виклики Служба продовжувала свій сталий розвиток у загальній системі реформування правоохоронних органів.

З метою посилення прикордонної безпеки нарощувалась щільність охорони кордону, тривала оптимізація структури і технічне переоснащення, реформувались оперативно-розшукові та мобільні підрозділи.

Для протистояння таким загрозам, як тероризм і нелегальна міграція, у стислі терміни було введено в дію систему фіксації біометричних даних громадян з країн ризику. На напрямках протиправної діяльності проводилися локальні дії та застосовувалися резерви.

Плідною була співпраця із правоохоронними відомствами України, суміжних країн ЄС, Молдовою, Білоруссю та міжнародними інституціями. Зокрема, проведено спеціальну прикордонну операцію «Кордон-2017», взято участь у спільних заходах під координацією Агенції Фронтекс. Разом з іноземними колегами здійснювалось документування та викриття транскордонних злочинних угруповань. Практику спільного патрулювання поширено на весь західний кордон і молдовську ділянку. Переваги від об'єднаних контрольних процедур у пунктах пропуску вже позитивно оцінили подорожуючі на кордоні з Польщею та Молдовою.

Міжнародна конференція з інтегрованого управління кордонами, яку було проведено у Львові, сприяла обміну досвідом та консолідації зусиль у сфері посилення регіональної прикордонної безпеки.

Знаковою подією для України стало запровадження безвізового режиму поїздок до Європейського Союзу. Це результат роботи у тому числі й прикордонного відомства, яке в повному обсязі виконало усі визначені йому завдання.

У межах бюджетних асигнувань тривало інженерно-технічне облаштування кордону. При цьому пріоритетною залишалася східна ділянка, де розгорталися сучасні засоби контролю та охорони.

Для підвищення ефективності захисту морських рубежів розроблено концепцію розвитку Морської охорони.

Забезпечено новий якісний рівень моніторингу обстановки, до якого активно залучалися патрульна авіація та безпілотні комплекси вітчизняного виробництва. Опрацьовувалося питання застосування в інтересах служби легких вертольотів.

У рамках міжнародних проектів органи і підрозділи отримали сучасну техніку, обладнання, екіпірування тощо.

Відповідно до вітчизняних та найкращих світових практик вдосконалювалась система роботи з персоналом. Відомчі навчальні заклади забезпечують підготовку необхідної кількості спеціалістів, у тому числі вузькопрофільних.

Особлива увага приділялася соціальному захисту прикордонників – підвищенню рівня їх грошового забезпечення, розвитку прикордонної інфраструктури, створенню належних умов служби та відпочинку. Ключі від нових квартир отримала 341 сім'я прикордонників.

Окремим напрямом діяльності залишалася боротьба з корупцією, в якій всебічну допомогу надавали партнерські структури із США, ЄС та МОМ. Успішно впроваджувалися нові форми упередження корупційних дій. Реформовано підрозділи внутрішньої безпеки.

Поряд із охороною державного кордону прикордонники продовжували виконувати завдання в районі проведення антитерористичної операції на сході країни та на адміністративній межі з тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим.

У рамках підготовки до відновлення контролю над кордоном розпочато розгортання Донецько-Луганського регіонального управління та Лисичанського прикордонного загону, тривало формування окремих бойових прикордонних комендатур.

У 2017 році в ході неоголошеної війни Росії проти України загинули два та зазнали поранень чотирнадцять прикордонників.

Наш святий обов'язок – завжди пам'ятати тих, хто віддав своє життя за свободу та незалежність України.

Щиро дякую всім, хто сприяє розбудові прикордонного відомства та зміцненню рубежів нашої держави.

Лише разом ми переможемо!

Слава Україні!

З повагою

Голова Державної прикордонної служби України
генерал-полковник

Петро Цигикал

